

Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Konser Salonu için açılan proje yarışması sonuçlandı

Başkent yeni konser salonuna kavuşuyor

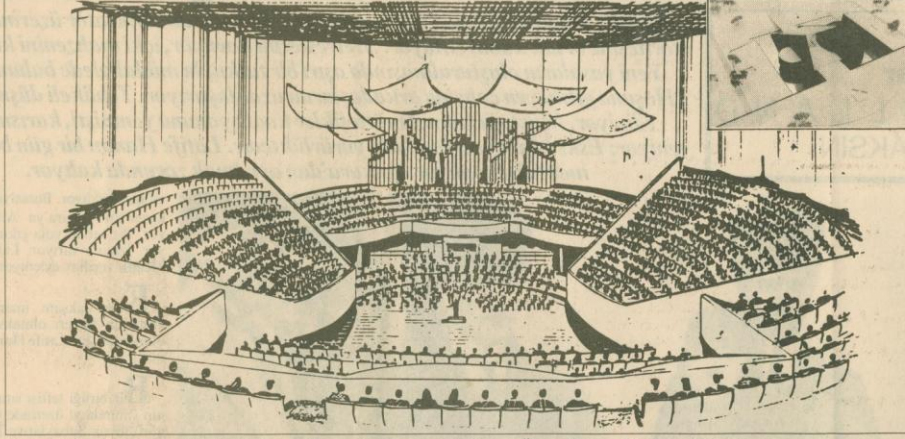
GÜNEŞ GÜRSON

ANKARA - Başkent, sonunda yeni konser salonuna kavuşuyor. "Aslın Şişman Kopyası", "Mimarlar Ayaklandı", "Konser Salonu Bizim Enstrümanımız" başlıklarıyla geçen yıl tartışma konusu olan salonun yeni projesi belirlendi. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından açılan proje yarışmasında, Semra-Özcan Uygur adlı mimarların eseri birinci oldu. Yarışma jürisi, projeyi "basit ve özgün bir ana fikir etrafında gelişen" bir proje olarak değerlendirdi.

46 projenin arasında birinci olan esere göre, CSO'da, 2 bin kişilik bir konser salonu, 500 kişilik bir oda müziği salonu ve bir açık hava salonu bulunacak. Koro çalışma binaları, prova ve soyunma odaları, kafeterya ve 400 araçlık bir otopark yapılacak. Yeni konser salonunun temeli önümüzdeki yıl atılacak. Atatürk Kültür Merkezi alanı içindeki 40 bin metrekarelik alana yapılacak olan konser salonunda 120 kişilik bir sahne yer alacak.

Başkent'in simgeleri olan Anıtkabir ile Ankara Kalesi arasındaki çizgiye kesişen noktada yapılacak konser salonu, "Kale ve Anıtkabir'in bilinçli söyleşisinde yer alan bir kentsel mekan" olacak. Proje mimarlarından Özcan Uygur'un verdiği bilgiye göre, iki konser salonunun arasında, üzeri cam malzemeyle kapatılmış olan geniş bir fuaye yer alacak. Sergi salonu olarak da kullanılacak olan fuayede bulunanlar, aynı anda Anıtkabir ve Ankara Kalesi'ni görebilecek.

Uygur, yarışma için fikir projesini hazırlarken, "Yalnızca bir konser salonu değil, Ankaralıları ve Türkiye'yi kucaklayacak bir anıt oluşturma, kentsel bir mekan yaratma" hedefinden yola çıktıklarını söyledi. Uygur, salonun yol kotundan daha aşağıda olacağını belirterek, "Krater gölü içinden çıkan bir kültür merkezi olacak. Hem yapılarla açık alanı zedelememek hem de akustik gilemeyi sağlamak için, salonu yol kotundan çukura koyduk. Böylece salon, etraftan gelen trafik gürültüsünden de arınmış olu-

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından açıklanan proje yarışmasında Semra-Özcan Uygur çifti nin eseri birinci oldu.

yor" diye konuştu. Semra Uygur da, salonu yaparken özgün olmasına önem verdiklerini vurgulayarak, "Bir modanın etkisinde kalmış bir yapı değil, zamansızlığın mekanı olarak tasarladık. Yapının form ve düşünce olarak bir modası yok" dedi.

Konser salonunun projesini belirlemek üzere oluşturulan, mimar Doğan Tekeli başkanlığındaki yarışma jürisi, birinci olan eseri, "Basit ve kuvvetini belki de basitliğinden alan özgün bir ana fikir etrafında gelişen" bir proje olarak değerlendirdi. Ankara'nın iki önemli nirengi noktası arasındaki aksın üzerinde yer alan salonun projesinin, kot farkı, jüri tarafından şöyle değerlendirildi:

"Öneri proje, belirli bir zaman kesimi için geçerli olabilecek bir tasarım lisansı ile ele alınmış bir yapıdan çok, kent ölçeğinde, zamanla eskimeyecek bir simgesel davranış or-

taya koymuş ve bu tutumu ile öne çıkmış bir yapıya mekandan girilmesi ve sonra bu kattan devamlı inilerek diğer bölümlere geçilmesi dolayısıyla, tüm kompleksin, bulvarı nazaran çok gömülmüş olması inandırıcı bulunmamıştır. Yapının tüm olarak yükseltilerek, gömülü kalan bölümlerin doğal ışığa kavuşturulmasında, genel tutumu ve seması göz önüne alınırsa, yapının değer kaybetmeyeceği, aksine değer kazanacağı kanaatine varılmıştır".

Jüri, konser salonunun iç düzenlemesinde akustik ve görsel bakımdan sakıncalar bularak bazı değişiklikler yapılması için mimarlara önerilerde bulundu. Değişikliklerin yapıp onaylanmasından sonra, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı mimarlarla sözleşme imzalayacak. Uygulama projelerinin çizilmesinden sonra da inşaatla başlanacak. Ba-

kanlık, salonun akustığı için gereken önlemleri almak üzere, Almanya'nın Leipzig kentindeki Gewandhaus Filarmoni Salonu'nun akustik uzmanı Prof.Fasod'u Türkiye'ye çağırarak,

CSO Genel Müdürü ve yarışmanın danışma jürisi üyesi Hüseyin Akbulut, jürinin projeye ilgili bazı değişiklik öneriler bulunduğunu, "Mimarın yaratıcılığına sınır koyacak bir karar alınmıyor. Bir de salonun ve koro çalışma binalarının kot durumuna ilişkin, kotun yükseltilmesi önerisi yapıldı. Işık almayan binaların günışığına çıkartılması önerildi" dedi.

SALONUN ÖYKÜSÜ

1980 yılında Atatürk'ün 100. Doğum Yılı'nın Kutlanması ve Atatürk Kültür Merkezi Kurulması hakkındaki kanunla Cum-

hurbaşkanlığına bağlı olarak "Milli Komite" kuruldu.

Çeşitli bakanlıklardan üst düzey bürokratların yer aldığı komite, Ankara Hipodrom alanını "Kültür Zonu" ilan eden ve AKM alanında opera, tiyatro, konser salonu ve kültür merkezi gibi kültür yapılarının yapılmasına ilişkin bir karar aldı. 1986 yılında Milli Komite'ye konser salonu yapma görevi verildi. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı da, "Daveti İnşaat Şirketleri" arasında bir yarışma yapma kararı aldı. Buna itiraz edilmesi üzerine, sınırlı sayıda mimari bürolar arasında yarışma açılması kararlaştırıldı.

Konser salonunun Cumhuriyet'in 70. yılına (29 ekim 1992) yetiştirilmesi düşüncesinin ortaya çıkması üzerine, CSO şefi Gürer Aykal'ın da önerisiyle Almanya'nın Leipzig kentindeki Gewandhaus Filarmoni Salonu'nun Ankara'da yapılması önerildi. Milli Komite, 14 aralık 1990 tarihinde Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın ısrarıyla, komitedeki bazı meslek adamlarının itirazına karşın, Aykal'ın önerisini kabul etti ve konser salonu projelerini ve inşaatını yapma görevi Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na verildi. Serbest Mimarlar Derneği ve Türk Müşavir Mühendisler ve Mimarlar Birliği, bu gelişmeler üzerine bir komite kurarak, Almanya'daki salonun aynen kopya edilmesine itiraz ederek, "davetli ve açık yarışma" yapılmasını önerdiler.

Bakanlık, çok sayıda mimari bürodan teklif proje istenmesine karar verdi. 19 mimari büro konser salonunun yapımı için davet edildi. 19 firmadan yalnızca 3'ü bakanlığa teklif verdi. Leipzig'deki salonun benzeri olan mimar Umur İnan'ın eseri, birinci seçildi.

Mimarlar, eserin bir "kopya" olmasının yanı sıra, yer seçiminin demiryolu ve metro hatlarına yakın olması ve proje belirleme yönteminin hatalı olması şeklinde eleştirilerek bulunarak, projenin iptal edilmesini ve yeniden yarışma açılmasını istediler. İtirazların yoğunlaşması üzerine "kopya proje" iptal edildi ve yeni bir yarışma açıldı.